خانووە زێدەڕۆوییەکان بیانووە بۆ دەرکردنی کورد لە کەرکوک ... رەزا شوان

لە دامەزراندنی دەوڵەتی عێراقەوە لە (١٩٢١) دا، حکوومەتە یەک لە دوای یەکەکانی عێراق، بە حکوومەتەکەی حەیدەر عەبادی ئێستاشەوە، بە پێی پیلانێکی رەگەزپەرستی و شۆڤێنی داڕێژراو، پیلانی بە عەرەبکردنی پارێزگای کەرکوک بە تایبەتی و باشووری کوردستان بە گشتی، لە کردارە پێشینەکانیان بووە.. بەڵکو لە راستیدا رەگی ئەم پیلانە رەگەزپەرستییە قووڵتر و کۆنترە، عوسمانییە داگیرکەرەکانی کوردستانیش، کە تورکی رەگەزپەرست بوون و تا ئەمڕۆش نەوەکانیان، درێژە بە سیاسەتی رەگەزپەرستی و بە تورککردن دەدەن، ژمارەیەکی زۆریان لە سەربازە تورکەکانیان لە پارێزگای کەرکوک و لە چەند شوێنێکی تری باشووری کوردستان نیشتەجێکردن، بە تایبەتیش لە کەرکوکدا، زەوی و زارێکی زۆری کشوکاڵی کوردیان داگیرکرد و دابەشیان کردن بەسەر سەرکردە و پیاوەکانیان (بەگەکانیان) بە نموونە دەیەکەی ئەمە (گەگجە ـ شوان) دەبوایە هەموو ساڵێک هەر جووتیارێک چەند جەواڵە گەنم و جۆیان بۆ موڵکانە ببردایە بەماڵەکانی ئەو تورکە بەگانەی دانیشتووی شاری کەرکوک.. سەفەوییە فارسە رەگەزپەرست و شیعەمەزهەبە ئێرانییەکانیش هەر بە هەمان شێوەی عوسمانییەکان، ئەوانیش لە ناوچە ئەزەرییەکانەوە، ژمارەیەک لە تورکمانە ئەزەرییەکانیان لە پارێزگای کەرکوک و دوز و داقوق و چەندین شوێنی تری کوردستان دا، نیشتەجێیان کردن، پەیڕەویی سیاسەتی بە شیعەکردنی ئەو ناوچە کوردستانییانەیان دەکرد، تورکمانە شیعەکانی ئەمڕۆی (گەڕەکی تسعین و گەڕەکی هەمزەلی) لە شاری کەرکوک، نەوەی ئەو شیعە هاوردانەی سەفەوییەکانن.. ئێستاش دوای داگیرکردنی شاری کەرکوک بوونەتە (الحشد الوحشي) و پەیوەندییان بە پاسدارانی ئێرانەوە هەیە.. بەڵکو هاوبەستەبوونیشیان بە ئێرانە.

رژیمە رەگەزپەرستە یەک لە دوای یەکەکانی عێراقیش، لە ساڵی (١٩٢٧) ەوە، تا ئەمڕۆ رانەوستاوە لە بە عەرەبکردنی پارێزگای کەرکوک، تا ئەمڕۆ زیاتر لە ملیۆنێک عەرەبیان لە خواروو و لە ناوەڕاستی عێراقەوە بۆ کەرکوک هێناون و لەسەر زەوی کورد دا نیشتەجێیان کردوون.

لە ساڵی (١٩٦٣) دا، كە پارتی بەعسی رەگەزپەرست و فاشست، لە رێی كودەتایەكی سەربازییەوە، دەسەڵاتی عێراقیان گرتەدەست، لەگەڵ كورد دا، بە ئاگر و بە ئاسن رەفتاریان دەكرد، بە پیلانێكی گڵاوی نەخشەداڕێژراوی تۆكمە، بە چڕی دەستیان بە بەعەرەبكردنی پارێزگای كەركوك كرد بە هەزاران خێزانی عەرەبیان ب▯ بەعەرەبكردنی كەركوك هێنان، بە هەزاران خێزانی كوردیشیان لە كەركوكدا دەركرد و بەرەوە سلێمانی و هەولێر دەریانكردن، یا دووریان خستنەوە بۆ پارێزگاكانی خوارووی عێراق، تا لە بۆتەی نەتەوە عەرەبدا بیانتوێننەوە و بیانكەن بە عەرەب.. چەندین دێی كوردیشیان لە دەوری كەركوكدا رووخاندن، بە بیانووی ئەوەی نزیك دامەزراوەكانی كۆپانیای نەوتی كەركوكن.. بەڵام لە دوای رووخاندنی دێیەكانی كورد، هەر لەو ساڵەدا و لە نزیكی كۆمپانیای نەوتی كەركووك، چەندین دێیان بۆ عەرەبە هاوردەكان دروستكرد، كە تا ئەمڕۆش لێی نیشتەجێن.. دروشمیان ئەوەبوو"دەركردنی كورد لە هەر شوێنێكدا نەوتی لێبێت.. بە عەرەبكردنی ناوچەكانیشیان" بە كرداری ئەم دروشمە رەگەزپەرستییەیان جێبەجێكرد.. چی زەوی زاری كورد هەبوون، لە دەوری كەركوكدا، داگیریان كردن و دایانن بە عەرەبەكان و هەمووشیانیان چەكداركردن.. تێكڕاش لە شاڵاوەكانی ئەنفالی بەدناودا، هەموو دێیە كوردییەكانی پارێزگای كەركوكیان بە شۆفڵ تەخت كرد كە زیاتر لە (٨٠٠) دێ كورد دەبن.. كە تا ئەمڕۆش ژمارەیەكی زۆر كەمی ئەو دێیانە ئاوەدان كراونەتەوە.. ئەمەو پارێزگای كەركوك لە شاڵاوەكانی ئەنفالی بەدناودا، پشكی شێری ئ▯نفالیان بەركەوت.. كوردێكی زۆریشیان لە ناو شاری كەركوكدا بە زۆر دەریانكردن و رەوانەی پارێزگای هەولێر و سلێمانی كران. خانووەكانیشیان داگیركردن و دایانن بە عەرەب، خانەی سەرژمێری هەموو كوردە دەركراوەكانیشیان لە كەركوكدا سڕینەوە و ناردیانن بۆ هەولێر و بۆ سلێمانی.. ژمارەی تێكڕای ئەو كوردانەی كە لە پارێزگای كەركوك دەركران زیاتر لە (٧٠٠) هەزار كورد بوون. كە تا ئەمڕۆش زیاتر لە نیوەیان نەگەڕاونەتەوە بۆ كەركوكی زێدی خۆیان.. كەچی هەموو عەرەبە هاوردەكان كە بۆ بەعەرەبكردنی كەركوك هێنرابوون، زەوی و پارەیان دانێ و زۆر بە خێرایش خانەكانیان گواستنەوە بۆ دایرەی تۆماركردنی سەرژمێری كەركوك.. لە كۆمپانیای نەوت و گازی كەركوك و لە قوتابخانە و دایرەكانی كەركوكدا بە فەرمانبەر و موچەخۆر و كاربەدەست دایان مەزراندن.. لە ئێستادا ژمارەیان دە هێندەی تر زیاد بوونە.

ر▯ژ▯می شیعەی دەسەڵاتداری ئێستاش لە ساڵی (٢٠٠٣) وە، درێژە بە

پروژە گڵاوەکەی رژێمی بەعس دەدەن، بەڵکو بە شێوەیەکی توختر و تۆکمەتر و زۆر خیراتر دەستیان بە بەعەرەبکردن و بە شیعەکردنی پارێزگای کەرکوک و خانەقین و دوز و داقوق و جەلولا کردوون. بە تایبەتیش لە دوای داگیرکردنی شاری کەرکوک و دوز و خانەقین و چەندین ناوچەی تری باشووری کوردستان لە (١٦ی/ ئوکتۆبەر/٢٠١٧) دەوە، بەعەرەبکردنی کەرکوکیان خێراتر و چڕ و پڕتر کردوون.. بە هەزاران خێزانی عەرەبی شیعەیان لە کەرکوکدا نیشتەجێ کردوون، بەشێک لەم هاوردە عەرەبە شیعە تازانە، لە هێزە توند□و□کانی الحشد الوحشي ین.. ئەو ئاوارە عەرەبانەش، کە ز□ر□ب□یان سوننەن و لە ترسی داعش و لە ترسی شەڕی تایفی نێوان شیعە و سوننە رایاکرد، بە مەبەست بۆ کەرکوکیان هانین، تا نەگەڕێنەوە و بکرێن بە بەشێک لە شاڵاوی بە عەرەبکردن لە کەرکوکدا، ژمارەیان لە (٦٠٠) هەزار عەرەب زیاترن، ئەوانەش ناگەڕێنەوە بۆ شوێنەکانی خۆیان، عەبادی بەڵێنی پێداون کە لە کەرکوکدا زەوی و پارەیان بداتی تا خانوو بکەن، ه□م□وو ئاسانکارییەکشیان بۆ دەکەن، بۆ گواست□ن□وەی خانەکانیان بۆ تۆمارکردنیان لە دایرەی تۆماری سەرژمێری کەرکوکدا. ژمارەی ئەو عەرەبانەی کە (سەدام حوسێن)ی گۆڕبەگۆڕ لە ماوەی (٢٤) ساڵی حوکمڕانیی دا بۆ بە عەرەبکردنی پارێزگای کەرکوک نیشتەجێی کردن زیاتر لە (٧٥٠) هەزار عەرەب بوون.. حەیدەر عەبادی رەگەزپەرست و شیعەپەرست دەیەوێت بە کەمتر لە ساڵێک زۆرتر لەو ژمارەی سەدام، عەرەب لە پارێزگای کەرکوکدا نیشتەجێ بکات.. هەمووی بە مەبەستی گۆڕینی زیاتری باری دیموگرافیای نەتەوەیی لە پارێزگای کەرکوکدا، کە لە بەرژەوەندی نەتەوەی عەرەبدا بێت و لە زیانی کوردیشدا بێت.. بۆ زیاکردنی رێژەی عەرەب و بۆ کەمکردنەوەی رێژەی کوردە لە کەرکوکی کوردستانیدا.

ئەمەش بە تەواوی بە پێچەوانەی جێبەجێکردنی ماددەی بە ناوە دەستووری (١٤٠)ە، کە سەرکردەکانی کوردیان پێ خەڵەتان.. بە پێی ئەم ماددەیە، دەبوایە ه□م□وو کوردە دەرکراوەکانی کەرکوک بگەڕانایەتەوە بۆ زێدی خۆیان و قەرەبوو بکرێن، بەڵام زیاتر لە نیوەیان نەگەڕاونەتەوە، چونکە بڕویان بەوە نەبوو کە ئەو ماددەیە جێبەجێدەکرێت، ئەزموونێکی درێژ و تاڵشیان هەیە لەگەڵ، بەڵێنە درۆکانی دەسەڵاتدارانی عەرەبە شۆڤێنییەکانی عێراقدا، کە هەمیشە د□ی□ن□وێت سوود لە تێپەڕاندنی کات وەربگرن. بە بەڵێنی درۆ کورد بخەڵەتێنن، دوایش چی ناشێت بە کوری بکەن.. هەر واشیان کرد.

بە داخەوە کە سەرکردەکانی کورد تا ئەمڕۆش پەند وانەیان لە رابردوو وەرنەگرتوون و مێژوو خۆی دووبارە و دەبارە دەکاتەوە، جار

لە دوای جار خراپتر تێدەکەون.. چونکە نابەڵەدن لە هونەری سیاسەتدا و گەمەکەرێکی سیاسی نەزان و بێ ئەزموونن.. هەموو جارێکیش گەلە بێدەرەتان و داماوکەمان، باجێکی زۆری هەڵەکانیان دەداتەوە.. ئەو ڕۆژە کەرکووکیان دۆڕاند کە بە ماددەی (١٤٠) هەڵخەڵەتان.. نەیانتوانی بە باشی ناخ و مەبەست و نیازی ناپاکی بەرانبەرەکانیان بخوێننەوە، نەیان توانی پێشبینی ئەمڕۆ بکەن، بە ئاسانی کەرکوکیان لە دەست دا.. دیارە بڕواشیان بەم پەندە کوردییەمان نەبووە، کە دەڵێ:"قەت بە پێکەنینی دوژمن و.. بە خۆشی زستان بڕوا مەکەن"
لە ڕۆژی داگیرکردنی شاری کەرکوک و خانەقین و دوزەوە، ڕژێمی ڕەگەزپەرست و شعەپەرستی عێراق، شیعە بەعسییە نوێیەکان، بە تەوای دەسەڵاتیان لە کەرکوکدا قورخکردوون، هەل و دەخڵکی زیاتریان بۆ بەعەرەبکردنی پارێزگای کەرکوک و دوز، بۆ ڕەخساوە، زیاتریش تەنگیان بە کورد هەڵچنیوە، بە دەرکردنیان لە کەرکوک و دوز. بە هەموو شێوەیەک فشار دەخەنە سەر کورد.. هەڕەشەیان لێدەکەن و بە تانک و زرێپۆشەوە الحشد الوحشي سوپاکەی عەبادی و پۆلیس بە شەقام و گەڕەکە کوردییەکاندا دەسووڕێنەوە، پڕوپاگەندە و ترس و تۆقین لە ناو شاری کەرکوکدا بڵاودەکەنەوە بۆ ئەوەی کورد بترسێنن و کەرکوک بەجێبهێڵن.
(راکان سەعید الجبوري) کە عەرەبێکی کۆنە بەعسی و ڕەگەزپەرستە، زۆر رقی لە کوردە، بە ئەسڵیش کەرکوکی نییە، بە وەکالەت پۆستی پارێزگاری کەرکوکیان دایی، ئەم ڕەگەزپەرستە شۆڤێنییە، سنووری دەسەڵاتی خۆی بەزاندووە و هەموو بڕیارەکانی لە دژی کوردن.. لەم مانگەدا بڕیارێکی دەرکرد، بە رووخاندنی خانووە زێدەڕۆییەکان واتە (بێ تاپۆکان) کە خانووی ئەو کوردە ڕەسەنە کەرکوکییە هەژارانەن، کە ڕژێمی بەعسی فاشستی، بە زۆرداری لە کەرکوکی زێدی هەزاران ساڵەی باب و باپیرانیان دەریانی کرد، گەڕاونەتەوە بۆ کەرکوک، لەبەر هەژاری و نەبوونی و بێجێیی، لەسەر ئەو زەوییە بەردەڵانی و بەرز و نزم و بەیار و وشکانەدا، کە گیاشیان لێناڕوێت، بە کوێرەوەری و قەرز و قۆڵە، هەر یەکە خانوویەکیان دروست کردوون.. کە تا ئەمڕۆش زۆربەی کۆڵانەکانیان نە قیرکراون و نە ئاوەڕۆ و نە خزمەتگوزاری پێویستیان هەیە. ئەم زەوییانەش موڵکی باب و باپیرانی کوردن.. نە باب و باپیرانی راکان الجبوري لە عەرەبستانەوە هێناویانە، نە بەرەی تورکمانیش لە ئەنادۆڵەوە هێناویانە.. کەرکوک بەشێکە لە خاکی کوردستان.. شاری کەرکوک چەندین سەدە بەر لە زایینی لە لایەن (گۆتییەکان)ی بە ڕەچەڵەک کوردەوە دروستکراوە کە (٩١) ساڵ فەرمانڕەواییان کرد. کەرکوک

شارەکیش بووە لە شارەکانی (ئیمبراتۆریەتی میدی) ی کوردی.

شایەنی باسیشە، رووخاندنی خانووەکانی کورد لە کەرکوکدا بۆ بیانووی زێدەڕۆوی، پیلانێکی گەلاوی تازە نییە، بەڵکو دووبارەکردنەوەی هەمان سیناریۆی ساڵی (١٩٦٣) یە.. کە لەم ساڵەدا پارتی بەعسی عەرەبی شۆڤێنی لە ڕێی کودەتایەکی سەربازییەوە دەسەڵاتی عێراقیان گرتە دەست، کەوتنە پیلانگێڕان و دژایەتیکردنی گەلی کوردمان.. هەموو فشارەکیان خستە سەر کەرکوک، بە شێوەیەکی نەخشەداڕێژراوی تۆکمە و فراوان دەستیان بە بەعەرەبکردنی کەرکوک کرد، کوردێکی زۆری کەرکوکییان لە دایرە فەرمییەکان دەرکردن، کوردێکی زۆریشیان لە کەرکوک دوورخستنەوە. هەر لەم ساڵەدا بەعسییەکی پلە باڵای سەربازییان بۆ کەرکوک نارد و کردیان بە حاکمی گشتی سەربازی لە کەرکوکدا، دەسەڵاتێکی ڕەهای سەربازی هەبوو.. بەشێکی زۆری گەنجە تۆرانییە توندڕەوەکانی کەرکوک، بوون بە بەعسی و چەکدارکران و چوونە ریزەکانی (الحرس القومي ـ گاردی نەتەوەیی) کە هێزێکی چەکداری میللی سەر بە پارتی بەعس بوو. ئەو حەرەسە قەومییە تورکمانانە، لە ناو شەقامەکانی شاری کەرکوکدا بڵاوبوونەوە و، ڕێیان لە کورد دەگرت و سوکایەتیان پێدەکردن، ئەوان هەمیشە لە دژی داخوازییەکانی کورد بوون، هەلپەرست و بەبار و ئاژاوەگێڕبوون.. دەستەیەکی نوێنەری تۆرانییەکان چوون بۆ لای ئەو ئەفسەرە بەعسییە فەرمانڕەوایەی کەرکوک، بە پارە و بە دەعوات و بە …، رازیان کرد کە (گەڕەکی کەماری) لە کەرکوکدا بڕووخێنن (گەڕەکێکی کوردنشین بوو، هەموویان کرێکار و کاسبکاری هەژار و بێجێ و ڕێ بوون، خەڵکی ڕەسەنی کەرکوک بوون، لە دوای شۆڕشی (١٤ی/ گەلاوێژی/١٩٥٨) دا، لە نێو شەو و زەویە بەرداوییەکانی باکووری شاری کەرکوکدا، بە خشت و بە قوڕ و دار و قامیش، هەریەکە بە ناچاری خانوویەکیان لە دوو ژوور دروستکردبوون، دەیان پێیان خۆشبوو، (بە تاپۆ) بوون. تەنانەت خانووەکانی (گەڕەکی حەدیدییەکانی) ناوجەرگەی کەرکویش، کە حەدیدییە عەرەبەکان لێی نیشتەجێبوون زیدەڕۆوی بوون، لەبەر ئەوەی کە عەرەب بوون خانووەکانی ئەوانیان نەڕووخاند و بۆیان تاپۆکردن.. (شاری سەورە) ش لە بەغدا، کە ئێستا بە (شاری سەدر) ناو دەبرێت، ئەوانەش هەموویان زێدەڕۆوی و بێ تاپۆبوون، بەڵام ئەوانەشیان نەڕووخاندن، دوایی هەموویان تاپۆکران و بوون موڵکی دانیشتوانەکانیان.. کە دەنە سەر خانووەکانی کورد، دەبێت بۆ (بانێک و دوو هەوا)؟

رووخاندنی خانووەکانی گەڕەکەکی کەماری لە کەرکوکدا جێبەجێ کرا، حەرەسە قەومییە تورکمانەکان پاسەوانی شەفڵەکانیان دەکرد.. تا

ھەموو خانووەکانیان ڕماندن.. ئای کە دیمەنێکی دڵتەزێنی ترازیدی ڕەگەزپەرستی چەند قێزەون بوو، هەرگیز لە یادم ناچێت. خاوەنی ئەو خانووە ڕماوانە، بەشیان نەبوو کە لە شوێنێکی تری شاری کەرکوکی زێدیاندا نیشتەجێببن، مەگەر بەبێ ئاشکرا.. گەر ئاشکراش بووایە دەیان گرتن.

کۆنە بەعسی (راکان الجبوري) کە بە وەکالەت پارێزگاری ئێستای کەرکوکە، لەسەر داخوازی بەرەی تورکمانی، کە لە راستیدا هاوبەستەبوونیان بە تورکیا هەیە و هەر بە رووکەش خۆیان بە عێراقی دەزانن، تا ئێستا چەند جارێک داوای رووخاندنی خانووە بە تاپۆکانی کوردیان کردووە لە کەرکوک، هەر وەکو چۆن لە ساڵی (١٩٦٣) دا، ببوون بە حەرەسی قەومی، ئێستاش بەشێکی زۆری گەنجەکانیان چەکیان هەڵگرتوون و بوونە بە (الحشد الوحشي) لە لایەن تورکیاشە و بە نهێنی و بە ئاشکرا، یارمەتی ماددی و لۆجستی دەدرێن، بە ئاشکراش گێچەڵە بە کورد دەکەن.. هەموو ئەو تاوانانەی کە لە دوز و لە ناو شاری کەرکوکدا کران و دەکرێن (الحشد الوحشي التروكماني) ڕۆڵێکی قێزەون و نامەردیان تێدا بینین و دەبینن، بوونە بە کڵاوسووری پێش لەشکر و بە چاوساغی ئەو هێزانەی کە پەلاماری کەرکوک و دوز و پردێیان دان، هەر (الحشد الوحشي التركماني) بوون کە لە شاری دوزدا، بازاڕ و ماڵە کوردەکانیان تاڵانکردن، دوایش سوتاندیانن و تەقاندیانەوە.. ئەوان بوون سوکایەتیان بە کورد کرد.

بەرەی تورکمانی، ڕۆڵێکی هەڵپەرستییان هەیە، ڕۆڵی فیتنەگێڕی دەبینن، بە سەدان بوختان و تاوانی بێبنەما و درۆ بە کورد هەڵدەبەستن.. کە زۆر دوورن لە راستییەوە.. هەر بۆ ئەوەی کە رووی کورد ناشیرین بکەن و ناوی بزڕێنن.. بەرەی تورکمانی، ئەوەیان بە کورد هەڵبەست، گوایە لە باکوور و ڕۆژهەڵات و ڕۆژئاوای کوردستانەوە، بە هەزاران کوردمان بۆ کەرکوک هێناون و نیشتەجێمان کردوون، بوختانێکی درۆیە و دوورە لە راستییەوە و مایەی پێکەنینە.. لە ئێستادا بەبەر چاوی بەرەی تورکمانییەوە لە خواروو و ناوەڕاستی عێراقەوە عەرەب دەهێنرێن بۆ بەعەرەبکردنی شاری کەرکوک و لەسەر زەوی کورد و تورکماندا، خانوویان بۆ دروست دەکەن و نیشتەجێیان دەکەن؟ ئەی بەرەی تورکمانی بۆ سەریان شۆڕکردووە..؟ تەنانەت ئەو غیرەتەشیان نییە کە کەمترین هەڵوێست بنوێنن و ناڕەزایی خۆیان دەربڕن؟ کەچی سوپاس و دەستخۆشی لە بڕیارە شۆڤێنییەکەی راکان الجبوري دەکەن، کە داوکەیان و ئامانجییان دێنەتەدی و خانووەکانی هەزارانی کورد دەڕووخێنن.

داگیرکەرانی ئەمڕۆی کەرکوک دەیانەوێت بە هەڕەشە و بە ترس و تەقین و بە تاوانی بەبنەما و بە بوختانی هەڵبەستراو، کورد لە شاری کەرکوک دەربکەن و (ماڵ لە خاوەن ماڵ حەرام بکەن) ئەوان ناکۆکییەکان و ململانێییەکانی نێوان پارتە کوردییەکانیان و فرە کوێخایی کوردستان و پەرتەوازەیی ناوماڵی کوردیان قۆزتوونەتەوە..
بۆیە ئەمە یەکەم بڕیار و دوا بڕیاری راکان الجبوري و ئەوانەی دوای الجبوریش نابێت بە دەرکرنی کورد لە شاری کەرکوکدا. چونکە کورد دەسەڵات بە هێزە و هیچی پێناکرێت.
هەموو ئەم پیلانانەی لە دژی کورد لە شاری کەرکوکدا ئەنجام دەدرێن، بە چۆڵکردنی کەرکوکە لە کورد، بە گۆڕینی باری دیموگرافیای نەتەوەییە، لە سوودی نەتەوەی عەرەب و لە زیانی نەتەوەی کورد، بە زیادکردنی رێژەی عەرەبە و بە کەمکردنەوەی رێژەی کوردە لە کەرکوکدا، بە سڕینەوەی ناسنامەی کوردستانییەتی کەرکوکە.
ئەمەش پیلانێکی رەگەزپەرستی زۆر مەترسیدارە بۆ ئەمڕۆ و بۆ داهاتووشمان.
کوان ئەو دروشمە بریقەدارانەی، هەردوو پارتی دەسەڵاتداری باشووری کوردستان، بە موزایدە و بانگەشەی هەڵبژاردنەکانیان بەرزیان کردنەوە (کەرکوک دڵی کوردستانە) و
(کەرکوک قودسی کوردستانە) و (کەرکوک هێڵی سوورمانە) و (هەرگیز سازاش لەسەر کەرکوک ناکەین) و (مەگەر بەسەر لاشەکانمان دا تێپەڕن) و..، گەلێ قسەی زلتریش.
ئەی بۆ ئێستا فزەتان لێوە نایات و ناوی کەرکوک ناهێنن و ملی خۆتان خەواندوون؟؟ بە داخەوە، کێشەی نەتەوەیی و چارەنووسازی کوردتان هێندە بچووک کردوونەتەوە، کە کردنەوەی فەڵکەخانەی هەولێر و سلێمانی لەژێر چاودێری و کۆنترۆڵکردنی حکوومەتی ناوندیدا، یا ناردنی بڕێ پارەیەکی کەم کە وەکو خەرپێکردن بۆی ناردوون، بە دەستکەوتی مەزنیان دەزانن.. خۆتانی پێهەڵدەکیشن و زۆر سوپاسی بەغدا دەکەن.

فیدرالەی کوردستانتان هێندە سووک و بچووک کردەتەوە، کە لە (حوکم زاتییەکەی) کاتی سەدام بچووکتر بۆتەوە.. بەغدا بە چاوی فەرمانبەرانی عێراقەوە لە وەزیرەکانی کوردستان دەڕوانێت، کە پێویستە مەرج و داخوازییەکانی بەغدای ئاغایان جێبەجێ بکەن..
بەرپرسە فسفس پاڵەوانەکانی هەردوو پارتی دەسەڵاتدار، پارێزگای کەرکوکیان بەدەستەوە دا و کەرکوکییەکانیان بە گورگانخوارد دان، خۆشیان رایان کرد و لە هەولێر و سلێمانی دا پاڵیان لێداونەتەوە،

کەرکوکییەکان باجێکی زۆری ئەم ناپاکییە دەدەنەوە و لە جەنگەکی دەروونی قورس و لە چارەنووسێکی نادیاردا دەژین.
راکان سەعید الجبوري، هێزێکی گەورەی لە دژە تیرۆری عێراق و لە الحشد الوحشي و لە پۆلیسی ئیتحادی و لە هێزی پەرپەچدانەوەی خێرا و لە ئەمنییەتی شاری کەرکوک پێکهێناون، کە بە دەبابە و زرێپۆشەوە، پاسەوانی ئەو شەفلانە دەکەن، کە خانووە بێ تاپۆکانی کورد لە کەرکوک دەڕووخێنن.. بڕیاری ئەوەشیان هەیە، هەر کوردێکی خاوەن ئەو خانووانە ناڕەزایی دەرببڕێت، ئامادەن بیکەن بە قوربانی فیشەکێک.
ئایا راکان الجبوري دەوێرێت داوابکات، کە بە هەزاران خانووی زێدەڕۆیی بێ تاپۆ لە شارەکانی بەغدا و کەربەلا و نەجەف و بەسرە و هەموو شارەکانی تری خواروو و ناوەڕاستی عیراقیش بڕووخێنین.. کە لە دوای ساڵی (٢٠٠٣) وە دروستکراوان؟

ئەی کوا ئەو سینگدەرپەڕێنەی، کە لە نەورۆزدا، لە شاری کەرکوکدا وتی:" پارێزگاری کەرکوک ناتوانێت خانووی کورد بڕووخێنێت..؟"
خۆهەڵکێشان و خۆفشکردنەوە و قسەی زل و بەڵێنی درۆ ئاسانە و هیچی تێناچێت، بەڵام ئەمانە بە کردەوە هیچیان لە باردا نییە.. کورد دەڵێت" پیاو ئەو پیاوەیە سەریشی بدۆڕێنێت.. قسەی نادۆڕێنێت"
ئەی کوان ئەو شەقوشێنە بە غیرەتانە.. بۆ ناچن لە کەرکوکدا شەق بڕەشێنن.؟؟
دەسەڵاتدارانی کورد، گەر لە ئاستی رووخاندنی خانووەکانی کورد لە کەرکوکدا، بێدەنگ بن و خۆیان گێلبکەن.. بە دووری مەزانن کە هەڵبکوتنە سەر شاری هەولێر و سلێمانی ودهۆکیش، بە بەرچاوتانەوە هەموو خانووە بێ تاپۆکانی ئەم شارانەش وک خانووەکانی کەرکوکی کوردستانی بڕووخێنن و بکەونە ژێر دەسەڵاتی (الحشد الوحشي) یەوە.

رەزا شوان
٣٠ی/ ئادار/ ٢٠١٨